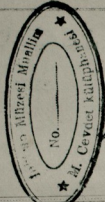

۲۱ - ۲۸ شباط ۱۹۱۸

صافی : ۳۳

ایکذہی جلد

کی مکتوب

بوکتابه لرده یازلی اولان وقعه لری جین مورخ لری ده عینله یازیلور .

توکیولرک اصلارینک نره به یقینده یی ، دولترینک نه صورتله ظهور ایتدیکه ده بره چین تاریخی خبر ویریور . یوتارنخله کوره ، توکیولر ، کندیلرین دورت عصر مقدم عینی توکلرده حکومت سورمش اولان (هیونگ - نو) آدی بر قوم دولتمند عبارتدر . (هیونگ - نو) دولتی چینلرله تفرقه اویوران تاتارلرله شریک جوملارله اوزنده تفرقه سورما بو قومک بر قسمی غریبه دغر و کیش ، بر قسمی چین ایمراطورلنک ، دیکر قسمی ده تاتارلرله قوردنی (جوجان) دولتنک حکمی آلتنده قالمشدر . غریبه کندیلرله ووریاپلر (هون) آدی ویرمیشلرده (هیونگ - نو) اسنک باشقه بر شکلی اولدنی آکلاشیور .

اوحالده ، میدانه چقاچیک یمنیلر تیره دها اسکی بر تورک دولتی کورتنجه قدر ، تورک تاریخی چینلرک (هیونگ - نو) آدی ویرمیشلرک یورکلی تشکندن اعتبار باشلامه مجبوردر .

میلاددن (۲۲۰) سنه مقدمندن اعتباراً بو دولنک یون تاریخی ییلینور . یوولنک اقراضندن صورکا ، اهالیسنک نه کی حالاره دوجار اولدنی ، بالارجه یورلندن نه کی یکن دولتر ظهور ایتدیکه چین تارنارنده یازیلیدر . معنایه ، اسلام دوزنده کی تورک ، یواسک تورک قومنک کرکاسنی ، کرک بعضیهم وقعه لرله قهرمانلری اونوماشاردر . (هیونگ - نو) کلمسی اسلورکه اولان برکلتک چینلشدریلن بر شکلیدر . اسکی چینلر ، یاپانچی قوملرک اسلارنی ، اسکی شکلارنه بکزمکه برابر ، کندی اسانارنده قنار معایه لات ایدنک سورنده یوزوب ده کیشدریمز عادت ایدغشاردی . مثلا (اویفور) کلمسی (Hœi-hô) شکنه صوقلاردی . چونکه (Hœi) چین لساننده (باربار) معناسنه بئاعلیه . اویفورلر یورکرکه قارشی دافینیلر . ۷۸۸) تارنخنده اویفور قاشانک صریح طلی اوزنه (Hœi-hou) شکلتیدیل ایدیلدی . پوشکده کی (hou) تعبیری (آق دوغان - صوفور) معناسنه اولدنی ایچون ، اویفورجه اولکنه کیشله دها ای کورولدی . قط ، سکنژی عصرده ، بو شکلده دکیشر یورلرک ، اویفور کلمسناک تقلیدی اولن اوزره (vuei-ou-eui) شکلی قبول ایدیلدی : (Leturkestan et tibet : grenard page 45)

ایشته اویفور کلمسی کی ، (هیونگ - نو) کلمسیه چینلرجه کفا برمعنایه دلات ایتک اوزره بو شکلده صوقولشدی : (ده کینی) به سکوره (هیونگ - نو) کلمسی چین لسانده (بدبشت اسیرلر) (لئون قاهون) ده کوره (عاصی اسیرلر) دغدرک ، (غرناردر) ایسه (کورولونجی اسیرلر) معناسنه اولدنی صوبلور . کینیا ، یینیلر ، یوبمیرلر ، تورکرکک هانکی کلمسی یوزمق چقارمشاردی .

کی کینسیده آلماتیور . انتقام آلاجه » دیوکت کچیریور . هراستورک کی تحاف ، فوق العاده ، غرب ، جاذبه بر آدم ... خاستا برزوالی ! قط تراژدینک اینه ده نه بدیع ، جانی ، نه کوزل ، نه مکمل ... سورکا بو آغوزجه برده - سقی حیانده باقکر . آک کوتو ، آک برباد ، آک تحمل اولونغاز ، جیتک صفر ، قنارخی ، موازنه سز ، خودکام بر فرد ... هاسه تک یوتون اضطراریلری ، الهامی ، نوراستیسی ، امپرسیزلیکی ، سارستزلیکی ، ارادمنزلیکی ، وحشتی ، سوزده انتقامی آلتی ایتدیک کی چنانک سقیته غایته قانع ایکن ، ارتق ییلدن نه به فاعت کتیرمک ایچون تربین ایتدیک کی او صحنو یقیقات شائنا ییغنی ، قنارچیغنی یوکون عینک مقومرسته یاپانچی قالن ، اساقله حیوانق ارانسته کی اعرافده دولانان هر فردجیده آزادی چوق برمقدارده کورمیلر . بو فردجیلرک مان هسی ، کندی بنگلرکیش قوننده کی « مکره » شوق و هیجانک عمندن باشقا برنی اولمان روح سرسریلرکی غرضی یاخود عمی خاستاقلر صایرلر . و یوتون حیسانرجه بر طافم « طبات ادیبانچیمسی دوقورلر » ی قازاندرلر . قط هاملت کی ، ایچلرین هیج برسی ایفا اولماز .

آیس

تاریخ

آک اسکی تورک دولتی

باشو تفج

تورک تاریخی زردن باشلاملی ؟

پسؤال بره یوکون ، حی لازم کین بر مسئله ی کوستریور . بعضی محروملر تورک تاریخی سومه وارلن ، اسکیتیزدن ، میایلرین ، ساقارلن باشلاق ایستیلورلر . بره کوره ، هنوز لسان وقومیلری مجبول ایتیلور بو اسکی جمیلری تورک تارنخه مبدأ طایق دغر و دکدر . یوندن باشقه بالفرض ، یونلر یونلرک تورکرله اقربالاری اوله ییله ، یونلر واسطه سیه تورک تاریخی آیدینلارماز . چونکه ، هنوز یوقوملرک دولت تشکیلارینه ، نه دمده یترله حرلتره داتر هیج بر معلومات یوقدر . بر تورک تاریخی متونق اولقلارنه هیج شبه یولغانیان آک دغر و منبیردن آراق طرندادی بر .

تورک قوملرینک اسلارنی ارارکن مجمولدن باشلایوق معلومه دغر و کله یی کرک ، معلومدن باشلایوق مجمله دغر ی کینه یی موائق کوریور . یواسولی تعقب ایدنجه ، ایشدا اوکره یینیلرک (یوکو) آدی ویرمیشلر اوزشون تورکرلرک دولتی چینلر . یوولنک تورک اولدنی ، طاش اوززنده قازیش اولوق یوکونه قدر قاشلن اولان اوزشون کتایه لرله ئایندر . یوکا هیج کیمسه شبه ایدمه من .

فظ هر یی فردجی کی اولکده « اراده » سی . جیرنیز ، ایری آیماز . آیقارلی اوینایر ، ای . برده صایار . اوقادار طبع برموقده نه ایری کیمسیه : نه ده کیری دوییلر . نه ایضا بر حرکت ایچون معلنا اراده لاندیر . اراده سیه دوشیمسی هیج بر وقت برلشوب کت « مطلب اولماز . هاملت دارالفنون کورمشدر ، علمدن ، صنعتدن آکلاز ، ی احاطه ایدر . قط ثابت و معین بر قطعه ییدنم . چونکه یونک ایچونده « اراده » به واردر . مقدسه حرمت یوقدر . آک یوکک به آدمایه کفری صابر . عادل دکدر . ظالم . حق و شحیدر : تولدور دیک یولونیسون قارشی سولبدی سوزی خاطر لایک ... یینیلرک بر مظهریاری واردرکه ، تحلیل سه ، اوزافن کوزه بر فضیلت کی کوروتور : معافاندرلی « دوستلق » لردر . فردجی ، فکرک ، کندنن آشانی ، صاف و چومز برآدمک یولنی اوقارنی وفا کار بردوستلق بر ، اولک صیتی جلب ایدر . اون فکرینک دوزلرله ایدورور . اون ریلینک متحول نه بر آتسایار . روس ادبی تورغه نف ده یونک هاملت خندک عینک ، کندینک فکرک و ستوئیت اولسنه عینک ایدیور ؟ یو ، کندی آغوزجنده کی اوقادار ارانده بر . چونکه مواضع ... سکندی ضعیف زلکنی یایور . هاملت دکجه چوق یوکک و اوکا برنس اولدنی ایچون دک ، چوق یوکک کوردیک ایچون باغلایور . هوراسیوسی تقدیر ایدیور . ایچون ؟ اولک تقدیر ایتدیک یی بالادت کندی فکرک ، تعلیمدر . دینله ییلرک ، هوراسیو بهانه سیه کی کینسیتی بکیتور .

نه فردجیک دوستانی و تقدیری !

هنده هیج بر مکرده کی دینی حس ، دینی هوق . و ضروری اولارک صوفیه درجه تولدور ... تولدور کهرشیک کینسیه برابر نه قائل ! تولدور کهرشینه کوجولور ، قیریلور . سکون یولور . قطینه مرضی ...

۳۳

کسیر هاملتیه بره مؤید بر « فردجی » جیرمش صابور . هاملت هیج بر شیه و . سومیور ، تقدیر و تقدیس ایچور . حقالره یایور . هپ کینسیه مشغول . تنک خارچنده . هر یی نظرده ذره قادر ... « خیر » اعتقادی یوق . اما « شر » ده دک . نه ایتدیک کی ، نه یایدنی . یاپانچی . حیاتی باشند باشه بر سیکر فوطولاسی . اون دمل صابور . حالوکه ده دلیل کی ده ... صحنه ، صحنیه ده یالان ... هر کس

(شهنش) اياپاندهدى . لك قوتيلارى اولان
يو سوكتى قرائلى ، بوتون اونه تيكلىرى اساعت
آلته آلته سكر يوز سهندن برى دونه بركلىك
ژويوانى آلتينده ازلكده اولان چيى ينه برك
كيدارلى ادارسى آلتينده برى لىدى . يو كيداره
(هوام - نى) ينى (مقدس ايتراپور) عنواقي
ويرىدى . يو آندهر پونسلر يالكر (وام - ينى
قرال غونايا) كفا ايدىيورلدى . (شى - هوام -
نى) ايتراپورلعه برك و دوزن و بركيدن سوكر
اوتى قونرك آقتيلريه قارشى حافظلى بولوندى
دوشوندى . قونرك اوزرنه ژمنه آلارنده (موم -
تين) ى اوج يوزيك عسكرله كوردى . چينلر
اله كپردى . قونركداها شاله چككه بچور اولدى ،
قطق تكارچينه داخل اواناملازى ايجون ، ايتراپور ،
(هوام) ارمافى قيتسده قرق درت مستكم
شهر ياپىردى . يوزى تحكمانى ديوارله ، قونلى
غار يوزيله كيشلدى . قونرك كچه چيى بوتون
بوغازله كپيدى حافظه آلته آلدى . بوندى
سوكراده (چاؤ) قرايله (ين) قرائلى تقيديدارك
بووك برديوار ياپىردى . يوزيوارى (چاؤ) قرايله (ين)
قرايك ياقش اولدى ايتراپور ديوارله قدر اوزاندى .
يوزمانده [۲۲۰] قونرك ايتراپورى (تھو -
مان) نلنده بر كيدارلى . يوزمانده چيى
اوردولريك گله مى اوزرنه داهانياه چكپله اوك اون
سته اوزارده بارىندى . قطق ، (نى - هوام - نى)
ايله ژمنه آل (موم - تين) لك وفاتلرى متعاقب
[۲۱۰] چينك بكيدي اغتشاشلار دوشديكى
كوردك حاضرلاغه باشلادى . چينك بوتون بگري
يكي ايتراپور عليه قيام ايتشاردى . داخل سياست
قارشىق ايجون ، حدودده بولوان بوتون غار يوزيوار
- يو كوتى روس اردوسك ياپىدى كي - برلى
براقرق ايجرى ده دوغر كيتيدى .
قونر (هوام) قاردمه وران [ارمافى درحال كپرك ،
توروس كولكسته كيدى . و تيسراك استيلاندن
اول مالك اولدى برلى كيدن اله كپيدى .
[۲۱۰] . چين موخريك قونر ختندفات دوغر
قونرك اسمى معلوم اولان ايك كيداريد .

ضيا كرك آب

يوزله زغات و تيمار اولمق پاى ايتشاردى .
بونلردن سوكر كاكن كيدارل زمانده . بويركى
باغلاش بركلر اوغلارنى اورتق ايتراپورلنك اولايى
ماتاق ايتسه يورلدى . هر برى باشلاشته بر كيدار
اوتى ايتيوردى . ايتراپور بوندى يوله ، بوستان
قودونلى حالى آلوق يوزوربارك هوسلريه باش
اكنه محكم اولدى . ايتيچنك فلاكتريك ايك
سبي بودر . قطق بوندى باشقه ديكى بر سبدده اوردى .
يو چينلرجه بوتون سبيلرك بويى سبيدى . بوده
ايتراپورلر فدا سيرانلدين عيادتى . اغتشاشله
سفاغتلر (فضيلت) لك يرنى ملوشتدى . يو
كيدارل اورتق آتارلريك فضيلت كحتارينه
قولاقي اسميورلدى . بوكي فرستلر قاچير ماماسى
لرمنى بيان درمكلر ، درمال ايتي كپيدى .
بوتون ايتدارى لرنيه آلدى . قطق ، بونر يوسورنه
قونتنجه كندى قونر ، ايتراپورلر كشتيلدى يارى
كلديكى اوتوندىر . حرصه قايلقير بربريه قاوغا
ايتك باشلادى . اورتق ، ياباچيلر ، باخامه قونر ،
كوزلده كرى زماك كلديكى كوردك بكيدي
آقتيلغه باشلادى . چيى ايتراپورلرين (بوتون -
وام) [۶۹۷] وفات زمانده ، شاتونغا اياپانده
بولوان (تسي) قرائلته قدر سوزولدى . (تسي)
قراى ، قوشموسى اولان كوچك قورلمك يادىچى
الده ايدىرك قونلرى بكيو ايتى ريسلرئ اسير
ايتدى . (هوريس - وام) [۶۹۸] زمانده ايه
(ين) (يوكونى پچنى) قرائلته كوردى .
قطق بايتلاق قراى ، چيى قراى (اوتون - كرم)
اوردوليه برابر اونلرى كپرى دونه بچور ايتدى .
هان بوتون بوي ايتراپورلر زمانده قونرك آقتيلرى
دوام ايتدى . قطق يو آقتيلرى يالكر تارخاردن
كچلكم ، ايتيچنك كوسترمز . چينلرلر اوزمان
قونلر نه دىر سبيلقارلى بره آتلا تخته اصل
طاشدن ياپيلش بر وشقه در .
يو طاشدن وشقه اسيكلك (اسكندر سدى)
كپيلرك (چين شى) آيتى ايتيوردى اوردون
عياذرت . يو مورخچه ، بوسدى ياپان (شى -
هوام - نى) [۲۱۰] آدى ايتراپور ساييويور .
بوي ايتراپور بوتون چين دره بگري اطاعت ايتدى
آلان يووك بر كيداردر . قطق ، بوزات نه قدر
بووك بر آدم اولورسه اولسون چيى سدينك
ايك غل طاشنى قوبان دكلدر . بوندى اول ،
(چاؤ) قرائلدين برى شاله بر آق ياقق قونلرى
ياپرى ايتدكن سوكر ، كندى ايتلاك شياسته
بويو بوشه بر ديوار انشا ايدىرك قونرك آقتينه
برسد وجوده كيتيمدى . بر ژمنه والى واسطه ميلة ،
شرق قاتارلريه باسقين ياقق ملوب ايتدى (ين)
قرايدكندى ايتلاك شياسته بويو بر ديوار ايتدى .
يو سيراوه ، چيى اوزارنه دىر ايتش اولان
قرايلردن اوزارنه بويى يديسى قاشلدى . قطق
بونلردن ده يالكر اوجى قونلره سينيور داشدى .
(ين) قرائلى (پكنگ) اياپانده ، (چاؤ)
قرايلى (شانسى) اياپانده ، (نين) قرايلى

عالمدر . قونلر ، يازن صيفافره ، چين اوزرنه
آق ياپيورلدى . ايتراپور (وو - يه) [۱۱۶۶]
[۱۲۶۶] تاريخنده [يوزلر اوزرنه اوردولرى
كوندركه بچور اولدى . (وو - يه) [۱۱۶۶]
زمانده آقتيه باشلادى سه كبرى سورولدى .
بالاخره ، (وو - يه) [۱۱۶۶] ايتراپور
اولوبده (چيى) سلالهسى قورونجه چينوبه
غريك بوتون كوچيلرى ؛ قونلره (نيور - ش)
تاتارلرى كنديسنه جزييله ككندى دىرك [۹۱۰]
اولدى . قطق (نى - وام) زمانده [۹۱۰]
قونلر ، شين شى شهرلردن برى اولان (قونل -
چيانغ - فو) داخلنده (كيم) ايرماغنك شياسته
(كيم - يام) قدر آقتيلر ياپيدى . چين موخلىرى
آقتيلره ايك بجزاسى نظريه يافارلدى . چوكنه
ايتراپورلر تهمى ايتيچنك بركلريه اوندركوزل
اوردولرى كوسترمز اولدى فضيلت المن براقشاردى .
بواسى چينلر قاعديرك كيدارلرينك سىرى ،
كولمك سادات باخود فلاكتيه سبب اولوردى .
يوزلر كندى يالرك باخود تهمريك سادات ، آيتيچ
فضيلت اولمله الله ايدىيورلدى .
(نى - وام) زماندن برى قونلر آق يانكند
واكيزيورلدى . (نى - وام) نلنده ديكى بر
ايتراپور (وفاتى ۸۷۹) اونلرى برلشش اولدى
(قاوشن) جوازندن قوغدى . اوزلردن يووك
برمقدارده آتارلدى . قطق يو قدر ضعيف برموقيت
چينلرلر اوده مېردى . بونلر يوزلر اوزرناه قاعده اولدى
ضمرلرى اوده مېردى . چينك هان بوتون ايتراپورلرى
(چيم - وام) [۱۰۹۷] و [۱۰۹۸] كاپ [وام] [۱۰۹۳]
زمانلردن برى سفاغه داخلش ، هپ ظلام اولشاردى .
خلقده مارلره اويدىغدن ، ملكنده فضيلت قاشمش ،
يوزلردن اوللرى قونرك آقتيلريه اوغراشتى .
يو كچه يوزلر اواره ، جاپو غل ايتك اوزره كپرك ،
ساغه سوله آق يان ايدىرك آلدلرى غنيطرله كپرى
دولكته (سيون - وام) ختنه چيندين زمان
مكلرى بكيدي انتظام و بركيدن سوكر ، چين
داخلنده فضله ايتلرلش اولان پوقوى اوردوردى .
قوماندا ايند ژمنه آل ، قونلر اوزرنه يووك غلبه
جاله . چينك اوزماننى شاعرى كنديلريه چوق
كوزل اولان ياپيلرى شعرالنده ترم ايتكه قونلير .
يوزمانلر ده چين بديشى . چوكنه كيدارلر
خلق اوزرنه ولايتى هان يوق كسمندىدى ،
ملكلى بيزار ايند برداخلى حربه اولك ايتك اولانلرى
جزالاندىرمقن عاجز قاليوردى .
ايائلر ، بر ماق كوچك دره بركلر تملى آلتنه
كپيدى . بوتون اغتشاشلر كمنش اوزاق
زمانلره ينى اوزمان حكم سورون (چيى)
سلالته سوزولدى آتده باشلادى . بوسلايى
قوان (نى - وام) ايله اوغلى (وو - وام) كنديلريك
وخلافريك متفق دوشوشملىرى . (شام)
سلاسى قوغرق ختنه كيمك ايجون ، بر يوقيك
ضابطاردن ياردم كودكلايند . اولرله مكات
وبرمك لازم كندى . شياغه چينك ايتلرلى

